

3. BEKNOPTE BIOGRAFIE VAN ENKELE BEKENDE PERSONEN EN FAMILIES
DIE OP DIT KERKHOF RUSTEN.

(vervolg op Gidsenblad 1993, nr. 3, pp. 114 - 119)

7) Firma VALCKE

De firma Valcke heeft in Oostende een voorname rol gespeeld, vooral in de visserij, door haar uiterst belangrijke bijdrage die ze leverde aan de motorisering van de vloot. Firma Valcke werd gesticht in 1783 door Casimir Valcke onder de regering van Keizer Jozef II. In de Kapellestraat opende hij een handel in ijzerwaren en alle artikelen die nodig waren voor scheepvaart en visserij.

In de Werfstraat (nu H. Serruyslaan) richtte hij een scheepsmederij in die toen al zo'n vijftig mensen tewerkstelde.

In 1820 werd hij opgevolgd door zijn zoon Jean-Casimir.

In 1890 liet Jean-Baptiste Valcke, bijgestaan door zijn zonen Louis en John, een ruimer gebouw optrekken in de Kapellestraat nummer 76. Louis en John lieten de leiding van de zaken over aan hun zonen Jean, André, Louis en Pierre. O.l.v. deze gebroeders heeft het bedrijf zich heel sterk uitgebreid : bijhuizen in Knokke, Brussel en Parijs; een groot ijzermaga zijn aan de Voorhaven en een atelier voor scheepsmotoren op de H. Baelskaai. Op hun beurt hebben de zonen Paul, Louis, Georges en J. Pierre de zaak overgenomen.

Tot de zevende generatie behoren nu Philippe Valcke, zoon van Georges en Bernard Steenhaut, zoon van André en Cecile Valcke.

(ref. "Het Nieuwsblad van de kust", 19.06.1958 en "De Familie Valcke" van E.A. Van Haverbeke.)

onpare perken links van de middenlaan

03-03-21 : Valcke : Frederic, August, Max, Willie - Franse tak van de familie Valcke.

05-07-18 Valcke Jean Baptiste (1789-1844) , voorzitter Kamer van Koophandel en zijn zoon August (1821-1877)

05-07-37 Valcke Jean Casimir, handelaar (1789-1862)

8) De ZUSTERKENS der ARMEN

onpare perken links van de middenlaan : 03-01-14

Al in 1864 wilde de toenmalige pastoor Ruysen van de OLV-kerk op het Hazegras een tehuis stichten voor ouden-van-dagen die in nood verkeerden.

In april 1866 kwamen de "Petites Soeurs des Pauvres" aan in een huis aan de Liindraaiersstraat. Zij maakten deel uit van een Franse kloosterorde uit Rennes in Bretagne.

Dank zij de liefdadigheid van de Oostendenaars konden de zusters aan het werk. Ook Koning Leopold II en zijn echtgenote waren milde schenkers.

In februari 1869 betrokken de zusters de oude brouwerij van Amandus Termote op de hoek van de Christinastraat en de Van Iseghemlaan. Dank zij een weldoenster kon vier jaar later een aanpalend huis in de Christinastraat aangekocht worden. Het aantal ouderlingen groeide in 1887 tot 115. Tijdens WO I vingden de zusters talrijke vluchtelingen op.

Door de vrijgevigheid van de Oostendse bevolking, de vissers en de medewerking van de pers konden de zusters hun werk uitbreiden. In juni 1924 verhuisden ze naar de Nachtegalenlaan op de Meiboomwijk. Het gebouw kreeg de naam "Ponton". Tijdens WO II werd het gebouw door de Duitsers in beslag genomen en alle bewoners werden geëvacueerd.

In 1945 konden de zusters er weer hun intrek nemen.

Bij het eeuwfeest in 1966 telde het rusthuis 130 bewoners.

In september 1986 vertrokken de laatste zusterkens naar het hoofdklooster in Brussel.

Gedurende 120 jaar hadden ze met ongemeten toewijding honderden Oostendse baaarden een thuis bezorgd.

Ze worden dan ook aangezien als het symbool van opoffering en naastenliefde ten voordele van de armen.

(ref. "Kustnieuws" van 19.09.1986)

4. FUNERAIRE KUNST : GRAFSYMBOLLEN EN HUN BETEKENIS

ANKER (= hoop) - DUIF (= vredesgezant)

INEENGESTRENGELDE HANDEN (= trouw) - LAM (= onschuld)

GEBROKEN ZUIL (= kort leven) - ROOS (= vurige liefde)

KLAPROOS (= snel verwelkt leven) - VLINDER (= verrijzenis)

KLIMOP (= onsterfelijkheid) - LAUWERKRANS (= eerbetoon)

LEEUWEPoot (= standvastigheid) - OPEN BOEK (= kennis)

OMGEKEERDE TOORTS (= uitdovend leven) - WEEGSCHAAL (=oordeel)

URNE (= as van de dode) - ZANDLOPER (= wegvloeiende tijd)

VUURTOREN + SCHIP (= eeuwige haven) - VLEERMUIS (= nacht,dood)

5. ENKELE MERKWAARDIGE GRAVEN, STENEN, DECORATIEVE ELEMENTEN

OP 'T OUD KERKHOF VAN OOSTENDE AAN DE NIEUWPOORTSESTEENWEG

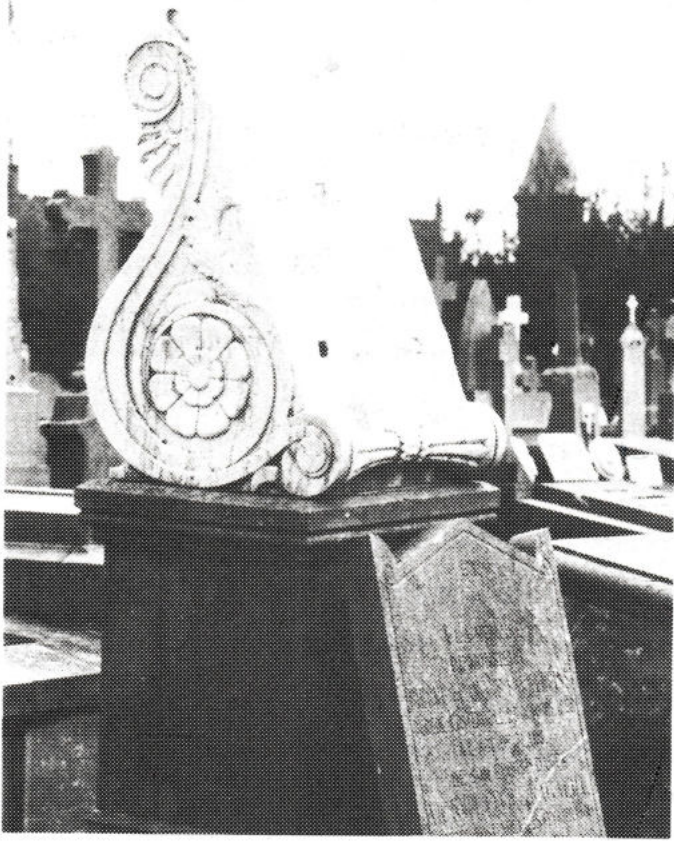
afbeelding 1 : een grafsteen uit 1858 met opzij een "volute", een sierelement van de Renaissance.

afbeelding 2 : een grafmonument uit-1861, de kist met de lijkwade is onder een Grieks tempeltje geplaatst.

In de Griekse bouwkunst onderscheidt men de Dorische, Ionische en Korintische stijl (opvallend zijn de zuilen). Vaak worden die drie samengebracht in één gebouw (= Renaissance Alberti) ofwel opteert men voor één stijl. De oudste stijl, de Dorische kreeg pas laat aandacht; u ziet er hier een voorbeeld van.

afbeelding 3 : de oudste graven hebben een omheining en vertonen inspiratie van de klassieke bouwkunst. Dit graf dateert uit 1867.

afbeelding 4 : links uit 1940 een klassieke zuil, rechts een graf uit 1923 met het kruis als decorelement. De materie is op zich niet belangrijk : "steen wordt hout" zoals in de barok : marmer wordt flinterdun.

1	2
3	4

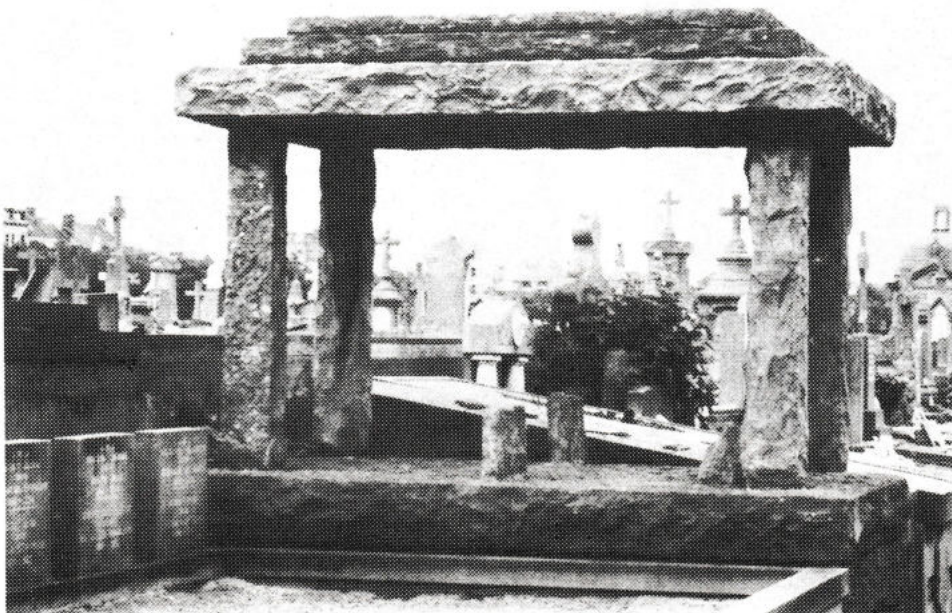
afbeelding 5 : op de graven komen sentimenteel-burgerlijke beeldhouwwerken uit de romantische traditie die de overledene uitbeelden, hier een voorbeeld uit 1893.

afbeelding 6 : uit 1932 een rouwtafereel : een poging om het verdriet psychologisch gestalte te geven in een vrouwenbeeld en het symbolisch voor te stellen d.m.v. de gebroken zuil (= kort leven).

afbeelding 7 : een "modern" beeldhouwwerk uit 1914 in expressionistische stijl. Het bezit een grote uitdruk-
kingskracht en doet denken aan het werk, o.a. graf van Permeke in Jabbeke, van Georges MINNE (1866 - 1941) en Käthe KOLLWITZ (1867 - 1945) met "Ouderpaar" op het Duits soldatenkerkhof van Vladslo-Diksmuide.

afbeelding 8 : vorm van expressionisme uit 1944 beïnvloed door de "pleuranten". De graven van de hertogen Filips de Stoute (1342 - 1404) en zijn zoon Jan zonder Vrees (1371 - 1419) in Dijon werden "versierd" met 40 gesculpteerde "pleuranten" : ingetogen, biddende en treurende kartuizermonniken, gehuld in een kapmantel uit ruwe stof.

afbeelding 9 (hieronder) : een Keltisch grafmonument, een dolmen of altaar, bestaande uit een tafel gedragen door twee of meer stenen.

5	6
7	8